TOMÍK

ČASOPIS TURISTICKÝCH ODDÍLŮ MLÁDEŽE

ASOCIACE TOM

CENA 7,- Kčs

ROK POTÉ

Pokud ve vás nadpis vyvolává neblahé ***asociace***, jde o omyl. Rok (přesněji - 14 měsíců), který má Asociace TOM za sebou, určitě ke katastrofickým nepatřil. Možná bych ho mohl nazvat rokem infarktovým, ale v tom by se zase poznalo jen několik lidiček, kteří jsou "in" ... Takže raději snad malou rekapitulaci, o které předpokládám, že do prvního čísla nového Tomíka patří.

Prosinec 1991 - Asociace TOM je coby občanské sdružení dětí a mládeže registrována u ministerstva vnitra ČR. Helena Landová tak naplňuje usnesení sněmu vedoucích TOM v Hradci Králové (leden 1991), kde zmínka o asociaci padla, třebas poněkud nesměle ... Zároveň podává ministerstvu školství projekt do tzv. grantového řízení, konkursu na podporu občanských sdružení dětí a mládeže. Projekt předpokládá dotaci cca 6 miliónů Kčs pro nově vzniklý spolek a není - bohužel - akceptován.

Leden 1992 - v Roztokách u Prahy se schází rada mládeže KČT, aby jednala o členství tomíků v Radě mládeže České republiky a o dalším osudu asociace.

Na sněmu RM ČR, kam přicházíme žádat o členství, je k našemu počátečnímu úžasu proveden jakýsi "převrat" a rada je rozpuštěna. Někteří to interpretují jako nutnou "debolševizaci", jiní zakládají vlastní rady a radičky. Tomíci jsou o měsíc později zakládajícími členy Rady mládeže Čech, Moravy a Slezska, společně s dalšími cca dvaceti organizacemi.

Únor 1992 - podáváme žádost o dotaci na tzv. hospodářsko-správní výdaje. Naše úsilí je podporováno vedením RM z Gorkého náměstí, nedaří se nám však přesvědčit dr. L. Novotného z ministerstva školství o legitimitě našeho sdružení.

Březen, duben 1992 - jednáme, telefonujeme, uháníme. Podaří se nám doslova vetřít se na schůzku zástupců dětských organizací ohledně táborové dotace. S úžasem zjišťujeme, že máme možnost získat 20 Kčs na dítě a den. Zástupci ostatních organizací se tváří klidně - není to pro ně nic nového. Máme čím dál větší pocit, že jsme od revoluce až donedávna velmi, velmi tvrdě spali.

Duben - spolu se sekretářem Klubu českých turistů Vaškem Tittelbachem vyrážíme (Novotný, Landová, Rom, Mašová) opět na ministerstvo, kde setrváváme v přátelském, déletrvajícím rozhovoru s náměstkem ministra panem J. Bělohlávkem. Ze schůzky si odnášíme příslib: budeme o vás uvažovat ...

Během dalších dní se prostřednictvím Standy Grosse, tehdejšího šéfa RM Čech, Moravy a Slezska a jeho zástupce Vladimíra Váni dozvídáme spoustu novinek. Jednalo se o nás na kolegiu ministra, s panem poslancem ČNR xy, chvilku to vypadalo tak a chvilku zase onak ...

Telefonní linka do České Lípy, prozatimního sídla našeho sdružení, je žhavá. Konečný a definitivní příslib dotace na tábory zapíjíme s Helenou ...ehm, lihovinou.

Ve vedení KČT se ozývají nedůvěřivé hlasy: chcete odvést tomíky z klubu? Odpověď je jednoznačná: chceme, aby měli stejnou šanci pro svou existenci jako mají ostatní dětské organizace. Asociace není s klubem nijak ekonomicky ani organizačně svázána, individuální členství členů jednoho spolku ve spolku druhém je nezpochybnitelným právem kohokoliv.

Problém přednášíme i na zasedání výkonného výboru KČT. Diskuse, kterou zapřádají někteří jeho členové, je poněkud jalová. Naštěstí vystupují další s racionálním, chápavým přístupem.

Díky postoji pana předsedy Havelky a některých dalších členů výkonného výboru a sekretariátu docházíme k uspokojivému řešení.

Květen, červen - máme peníze. Je to skvělé, ale náročné. Najímáme paní Kašparovou (tisíceré díky) z Lípy na odesílání dotací na tábory. V Praze vymýšlíme systém poskytování dotací. Zálohově. Později se ukáže, že se osvědčil. Zklame jen několik oddílů, které nám přidělávají práci. Zjišťujeme, že sedmikorunový poplatek coby členský příspěvek je směšně malý - náklady na telefony, poštu atd. spolykají neuvěřitelné množství peněz.

Scházíme se v junácké klubovně na Vinohradech (celkem třikrát). Obě rady jednají společně, na programu je TZM, Nazare - setkání ve Španělsku, ekonomické záležitosti.

Znovu se setkáváme s pracovníky MŠMT - je třeba říci, že naše domluva je o mnoho přátelštější.

O prázdninách se začínají do Lípy valit žádosti o dotace. Domluva s drtivou většinou vedoucích je korektní. Několik jich nedovede vyplnit bankovní spojení a sídlo peněžního ústavu, několik z nich se finančních prostředků dožaduje značně neurvale.

S Janou Maškovou a Květou Mojžíšovou navštěvujeme několik táborů, kde sídlí podle nahlášených údajů turistické oddíly. Zkoumáme kritickým okem i estetickou úroveň tábora - leckde by se trošku mohli chytit za nos. Postřehy si sdělujeme interně - naším cílem není poučovat kolegy o úrovni táboření, spíš se pozeptat, dorazily-li k nim opravdu prostředky, případně vysvětlit způsob vyúčtování. Nejvíc se nám líbí tábor moravských tomíků nedaleko Police nad Metují.

Na konci července začínáme tušit zradu: přidělené prostředky (3 milióny Kčs) nevyčerpáme. Řada oddílů pořádá zahraniční tábory (podle některých údajů až 25% oddílů), na které se příspěvek bohužel nevztahuje. Ještě na konci srpna vybízíme oddíly, které zaváhaly, aby se přihlásily - zdá se nám, že budeme muset téměř polovinu dotace vrátit. Pravý boom žádostí má ale teprve přijít: poslední srpnový týden a celé září. Situace se rázem mění.

V říjnu žádáme ředitele odboru pro mládež MŠ o změnu účelovosti. Souhlasí: za získané peníze nakupujeme v šibeničním termínu několika týdnů stany, celty, lana, čluny ...

Setkáváme se v Bratislavě na Olympiádě TOM. Dlouho do noci diskutuje část rady o náplni časopisu a hlavně o jeho jménu. Mluvíme se slovenskými kolegy, zejména z pořádající Bratislavské unie turistických oddílů mládeže (BÚTOM). Mají podle všeho ještě o krapítek těžší pozici než my. Vedení slovenských tomíků je podle nich poněkud konzervativnější a hlavně - při vší úctě - starší. Litujeme, že pro samá přejíždění a účast na diskutabilním semináři nemáme víc času poznat slovenské kolegy zevrubněji ...

Navštěvujeme Českou Lípu. Padne rozhodnutí uspořádat sněm.

V listopadu schvaluje rada systém rozdělování materiálu: jsme si vědomi toho, že není dokonalý a že potřeby všech zdaleka neuspokojíme. Jednáme ve Zlíně u Libušky Valentové a podnikáme dobrodružnou cestu obávanou dálnicí: mlha je hustá jako mléko a my máme A-TOMU tak trochu plné zuby ...

V prosinci se podruhé scházíme na Starém Městě Pražském v

báječném bytě Sylvy Ondříčkové (také tisíceré díky), kontrolujeme vyúčtování (víc než tři stovky papírů - uf), radíme se, jednáme, kujeme pikle. Sylva skvěle vaří.

Stále naléhavěji pocitujeme absenci sekretářky (zastupuje ji obětavě Jana Mašková) a alespoň minimální kanceláře. Po domluvě s místopředsedou RM ČMS Vladimírem Váňou pookřejeme - do dvou, tří měsíců ji můžeme mít. Míněna kancelář, dívkami Vladimír nedisponuje.

Ministerstvo zveřejňuje týden před svátky podmínky konkursů pro podpůrné a ochranné programy mládeže. Podáváme čtyři: dva zahraniční, dva na podporu práce s handicapovanou mládeží. Termín odevzdání (víc než šibeniční) - 7. leden.

Dopisem vybízíme oddíly A-TOM k podání vlastních projektů prostřednictvím okresních úřadů.

Centrální projekt odevzdáváme v průběhu ledna paní Dvořákové, dobré duši na MŠMT.

Dva dny po Štědrém dni vyrážíme na chalupu k Mojmírovi Nováčkovi, na Valašsko. Cestou navštěvujeme chalupu Cussalino (zvanou též Kopretina), kterou na doporučení rady mládeže KČT klub zakoupil.

Je báječná: zasněžená, lehce omšelá, s mohutnými kachlovými kamny a - plná dětí.

U Mojmíra dolaďujeme přípravy na sněm a s jeho příbuznými debatujeme o hranici se Slovenskem, která je co by kamenem dohodil... Obrazně i doslova.

Po prvním lednu přichází pět příspěvků do Tomíka. Obeslali jsme skoro tři stovky vedoucích a tak jen tiše koprníme. Těm pěti díky.

Helena hlásí několik rozhořčených reakcí: kde máme vzít peníze na požadovaný desátek, jak to máme udělat, co si to vlastně ....

Uf. Komentujeme jen mezi sebou, papír by to neunesl.

Přicházejí však i jiné dopisy a zaznívají i milé telefonáty, které to nepříjemné téměř stoprocentně anulují.

Rok je pryč.

S trochou subjektivity, za kterou se omlouvá, sepsal Tomáš Novotný.

ASOCIACE TOM

PROČ MÁME MÍT VLASTNÍ ČASOPIS?

Protože by byla ohromná chyba ho nemít. Komunikace mezi oddíly, mezi ústředím a jednotlivými vedoucími, nápady, nabídky, zprávy o činnosti, inzeráty, zkušenosti .... To všechno mluví ve prospěch občasníku.

Naše představa je takováto: časopis na slušné úrovni (pokusme se například přiblížit Bizonímu větru, který čtvrtletně vydává náčelnictvo Ligy lesní moudrosti a který je - alespoň dle našeho soudu - velmi kvalitním listem), určený zejména pro vedoucí a instruktory (nikoliv však odpudivý pro dospívající děti v oddílech).

Interval vydávání - dva až tři měsíce, nejméně však čtvrtletně.

Náplň - jak bylo shora řečeno. Tiskněme cokoliv, co je slušné, čtivé, alespoň minimálně to souvisí s naší činností, totiž turistikou a tábořením dětí a mladých lidí. Nebraňme se převzatým materiálům, ale jen v nezbytně nutné míře.

Na vydávání Tomíka (nenajdeme časem vhodnější název?) by se měly podílet podle své ekonomické situace obě rady - A-TOMu i KČT.

Distribuce - větším dílem předplatitelům, částečně ke koupi na několika vybraných místech.

To všechno se dá zvládnout, najde-li se několik ochotných dopisovatelů, ofotíte-li pro nás občas kroniku, pošlete-li krátkou zprávu o činnosti či fotku z výpravy ...

Zkusíme to a uvidíme.

(-ton-)

ŽIVOT NEŽIJEME JEN U VĚCÍ

Musím přiznat, že jméno člověka, kterého chci čtenářům Tomíka představit, jsem nosil v hlavě už dlouho. Zastupuje hnutí, které bylo po listopadové revoluci znovu obnoveno a které je nám blízké obsahem své práce. Člověkem, kterého jsem požádal o rozhovor, je

PhDr. Jaroslava Pešková,

profesorka filozofické fakulty UK, náčelní dívčího kmene českého Junáka.

S trochou pýchy podotknu , že má někdejší vedoucí diplomové práce o problematice využití volného času dětí a mládežesi na mě ochotně udělala čas, třebaže se jí ho evidentně nedostává. Na FF UK pracuje jako vedoucí katedry filozofie, věnuje se práci v junáckém hnutí, přednáší i mimo fakultu ...

Začněme prosím takovou "organizační" otázkou. dívčí skauting je autonomní?

Náš český skauting - chlapecký i dívčí - je zakládajícím členem mezinárodních skautských organizací: Mezinárodní organizace chlapců je v Ženevě, mezinárodní organizace dívek je v Londýně. Dívčí kmen si udržel po celých čtyřicet let členství, které nám bylo hned po listopadu obnoveno. U hochů to bylo složitější, žádají nyní. Jsou s tím poněkud problémy, protože zakládající členové mají výrazné ekonomické povinnosti vůči ústředí, což my - bohužel - plnit nemůžeme. Plné členství hochů také oddálilo rozdělení republiky.

My máme jednu skautskou organizaci, která se skládá ze tří kmenů. Z dívčího, chlapeckého a z kmene dospělých. Nechtěli jsme - po velmi špatných zkušenostech z minula - být členem žádné "střešní" organizace, proto jsme se etablovali jako organizace s mládeží i dospělými.

Mým protějškem u hochů je ing. Zdeněk Hájek, náčelník chlapeckého kmene. Obě náčelnictva mají spolu úzce kooperují, funkce v obou kmenech mají vždy své protějšky.

Oba náčelníci jsou členy prezidia ústřední rady, která má na starosti organizační a hospodářské věci. My jsme výkonné jednotky. Práci řídíme přes oblastní zpravodaje a zpravodajky, kteří mají vzájemé kontakty, a přes okresní výchovné zpravodaje a zpravodajky.

To je poměrně složitá struktura. funguje?

V zásadě ano. U dívek to máme uděláno tak, že každá členka náčelnictva má na starosti čtyři bývalé oblasti a z nich řekněme vždy tři, čtyři okresy. Se svými zpravodajkami se scházíme a problémy, které se jednotlivých regionů týkají, společně řešíme.

Základní problém je to, že bylo zrušeno krajské územní členění a zároveň nevzniklo nic nového. Naše oblasti odpovídaly někdejšímu zemskému zřízení (Země česká, moravskoslezská atd.), ty se pak dostaly do rozporu s kraji ... Musíme počkat, až se rozhodne o územním členění republiky.

Máme snahu setkat se s lidmi, kteří v hnutí pracují, neřešit to pouze pokyny, které jdou shora dolů. Občas to zaskřípe, to je jasné ... Dobré organizační propojení je nutné. U malé organizace je možná větší organizační volnost, my máme osmdesát tisíc lidí, máme výchovný cíl, máme představy a ideály ..

Víte, mám za to, že po několikerém přerušení naší činnosti je třeba v každém případě vyzkoušet, zda ty představy, které český skauting v minulosti o své činnosti měl, zda tyto představy fungují či ne. Hodí-li se pro dnešní mládež.

Bratrství a sesterství, které bylo pokládáno za něco důležitého, co třeba já jsem prožila a na vlastní kůži vyzkoušela ve druhé světové válce, oslovilo milióny lidí. Věděli jste, že na světě jsou lidé se stejnou "vírou", na které je možno se obrátit.

Faktem je, že doba se změnila. Problémy jsou jiné. Západní skauting, ze kterého my jsme vycházeli, vypadá jinak. Od domácích tradic u nás se velmi odlišuje. Regiony, které byly násilně odděleny železnou oponou, se znovu potkávají. My pro Západ představujeme tradici, země, kde se udrželo cosi, co oni dávno v rámci "civilizace" opustili. Teď, když se objevují ekologické krize, katastrofy, dovedou se zahraniční návštěvníci nadchnout pro tábory, které jsou trochu jiné než jejich. Jiné způsobem soužití, které vyznává tradiční ideály.

Vzala jste mi otázku. i moje zkušenost je ta, že my jsme svým způsobem pro zahraniční partnery "klasikové". tábory na "zelené louce", podsady, práce s nástroji, vodácké akce, vaření na ohni či spaní pod širákem - to oni snad už neznají ... občas mi přijde, že na nás koukají skrz prsty nebo tiše kopní ..

Myslím, že opravdu "kopní". Pro ně je vzdálenost od přírody v tomto smyslu opravdu větší. Jejich tábory jsou krátkodobé, s hojným využitím všech "vymožeností" civilizace. Příroda v cizozemí je většinou obsazena: postavit si třebna ve Francii podsadový stan je poněkud nevídané. Dovednost pobývat v přírodě tak, aby to bylo příjemné a pohodlné, aby mě to nezatěžovalo, třeba dovednost sbalit si pořádně batoh, žít v přírodě v souladu s ní - oni jsou jinde. Konkrétně u západního dívčího skauntingu je dominantní například společenská péče, péče o handicapované děti. Fungují tam programy, které handicapované děti vtahují do normálního společenství.

V tom jsou také jinde ... pro změnu zase dál!

Ano, u nás tyhle oddíly v podstatě neexistovaly a dnes je jich stále ještě poskrovnu.

Jejich "služba jinému" je možná z našeho pohledu naivnější. My to vnímáme pohledem prožitého. Nemoci mluvit o ekologické katastrofě a být jí nedobrovolným účastníkem, nemoci mluvit o spoustě jiných věcí - myslím před revolucí - to vše nás disponuje k tomu, připadat si vůči nim, kteří žili ve svobodné společnosti bez přerušení, starší. Alespoň já to tak cítím.

Naznačila jste možné "pnutí" mezi tradicionalisty a mladší generací. to se musí nutně promítat i do oddílů. Máte pocit, že dnešní děti skauting ve svém klasickém pojetí oslovuje? Mám na mysli třeba i jeho formální atributy, oslovení "bratře, sestro", krojový předpis, samozřejmě také obsah ...

To je veliký problém. Třeba samo oslovení: na mladé lidi zpočátku působilo spíše groteskně. V běžném styku se preferuje spíše oslovení křestním jménem.

Tohle oslovení má ale v naší společnosti od 19. století svou tradici. S výjimkou totalitních režimů se užívalo v demokratických institucích - v Sokole, v církvích, ve skautingu... Znamení rovnosti zúčastněných bez ohledu na věk, povolání, postavení ..

Chtějí-li je dnes vedoucí aplikovat, měli by je dětem pořádně vysvětlit, jinak se stane prázdným, nechtěným slovem.

K otázce kroje. Já sama jsem se domnívala, že děti kroj nechtějí Nekonečné "frčky", přívěšky a nášivky - že je jim to cizí. Po určitou dobu dospívající děvčata skutečně kroj odmítala. Teď se ale ukazuje, že děti, zejména mladší, kroj chtějí! Volají po něm a dokonce jim záleží i na oněch "frčkách". V okamžiku, kdy se kroj stane společensky významnou záležitostí, kdy začne být mezi vrstevníky důležité, kolik odznaků atd má, dítě k němu zaujme kladný postoj.

Oddíly, které bývaly pionýrské a byly zvyklé pracovat v tábornickém, skautské duchu, si tohle podržely, měly vlastní systém, který děti překvapivě vyžadovaly, chtěly v něm pokračovat i po přechodu pod junáckou organizaci.

Já sama a dívky vůbec měly ke kroji střízlivější postoj vždy. Najednou jsem si ale nad těmihle děti uvědomila něco, co by pan doktor Čálek, známý psycholog, označil jako problém zkoušky. Problém "něco si zakusit". Děti, které nezažily "mezní situace" v tom, že teď o něco jde a já si s tím dokážu či nedokážu poradit, nedokážou si pak často poradit ani ve vyzrálejším věku. Ta označení všeho, čím jsem prošel, jaké milníky jsem na téhle cestě minul, to pro ty děti bylo důležité.

Doktor Břicháček, čestný náčelník chlapeckého kmene, je proti zkouškám, například u dospívajících, u rowerů a rangers. Ale jejich vedoucí, lidé kolem třiceti let, mají poznatky jiné. Je to rozporná věc, nevyjádřím se k ní jednoznačně

Moje zkušenosti jsou obdobné. tomy neměly nikdy jednotný krojový předpis, ale vím, že například na srazu, když se členové mého oddílu pohybují v pěkném kroji, jsou na něj (alespoň část), svým způsobem hrdi.

Podívejte se, v čem naše děti jezdí. Nemyslím teď jenom skauty: tomíci, trampové, členové ČTU ... Zůstávají u tradičních barev. polních krojů.

Jak je to se zkouškami ve vašich oddílech? Platí pouze centrální předpisy, nebo ponecháváte oddílům větší vůli?

Původní představa byla skutečně "centrální". Byli jsme zvyklí na to, že elegantní kroj znamená dodržení jakéhosi řádu. Dnes je jasné, že děti chtějí rozmanitost. Je to otevřená otázka. Není v tom ale žádný konzervatismus, sledujeme jen, aby byl kroj čistý, upravený. Služba u brány na táboře by měla mít kroj, jinak samozřejmě hry se hrají v tričkách atd.

Vaše hnutí začalo vydávat nový časopis ...

K časopisu Junák byla velmi rozporná stanoviska. Redakce zastávala myšlenku, že to musí být

časopis i pro ostatní děti. Svou roli samozřejmě sehráli i tržní důvody ... Já osobně si myslím, že časopis musí být zaměřen zejména dovnitř organizace. Měl by to být časopis, který by děti v našem hnutí braly jako svůj, kam by mohly psát ...

Dnes vychází nepravidelný časopis, Skaut-Magazín. Nulté číslo vypadalo docela dobře. Měly by tam vycházet přílohy pro nejmenší, pokyny pro rádce, to, co zajímá starší ...Uvidíme.

Ono všechno chce svůj čas - a my jsme ho spoustu ztratili spory, jak to v Junáku má po revoluci vypadat.

Myslíte si, že hnutí, spolky dětí a mládeže, které mají podobnou náplň jako obě naše hnutí, mají šanci zastavit příval videa, "bravíček", komerční, tupé zábavy ... anebo přesněji: když ne zastavit, být mu alespoň účinným protipólem ...

Zrovna před chvílí jsem přednášela pro jakousi soukromou školu, kde jsme nasrazili na problém duchovnosti, návratu k duchovnosti. Mám za to, že skauting speciálně postavil před sebe problém spirituality, duchovnosti jako něco, co je jeho ústředním tématem. Je ale důležité vědět, co to ona duchovnost je. O co jde, když už Masaryk zdůrazňoval, že nejsme dost husitští, proto, že nám chybí niternost, když známý pedagog Gustav Adolf Lindner mluví o niternosti .... O co v našich dějinách šlo?

Člověk by měl být kultivován natolik, aby dovedl reflektovat sebe sama, aby sám sobě rozuměl. Aby se rozhodoval odpovědně, na základě toho, že váží všechny možnosti. Ví, že je přesahován řádem, kterému jako člověk má vztah. Není tady na zemi jen jako kdosi, kdo spěchá a hrabe do kapsy, ale zejména jako člověk, který rozumí jednotlivostem, protože má představu obzoru. Umí se ptát, co je základem, co je principem souvislostí. Naše organizace, ať jsou to tomíci, skauti nebo Liga lesní moudrosti, tenhle motiv vždycky sledovaly. Vzpomeňte jen na ideu Velkého ducha - zapaluji oheň lásky, krásy .... To vše ukazovalo, že život není jen to, co žijeme denně u věcí. Do lidského života patří dimenze sebeporozumění, sebeocenění, sebezvládnutí patří. Člověk je dospělý tenkrát, když to dokáže jako individuum. Národ je dospělý tenkrát, když to dokáže jako společenství. S dětmi se setkáváme v intimních situacích, v noci, při svitu svíčky, tehdy, když jsme schopni se soustředit u ohně, když jsme schopni naslouchat mlčícímu lesu. Máme šanci děti naučit, jak se obrátit nejen ke každodennosti, ale k tomu, kam patří: dítě do rodiny, příslušník národa do svého národa ...

Děti nezralých rodičů mají v nezralém věku děti, které samy budou mít nezralé děti ...U nás se ve srovnání se světem žení a vdávají zhruba o deset let než jinde...Nedůvěřujme příliš tomu, že tito rodiče povedou děti způsobem, jakým je vede moudrý člověk.

Oddíly, vedoucí, ti by se měli obracet i k rodičům! Prostřednictvím dětí se vychovávají i rodiče! Tohle bylo a bude.

O tomhle by měl člověk přemýšlet. jsem ale optimista.

To je dobře. Tam, kde je dobrá spolupráce a rodiče oddíl neberou jako odkladiště - "dneska tam půjdeš a příště ne", tam má práce velký efekt. Společné akce, kde se rodiče přesvědčí o účelnosti konání našich organizací, tou může být třeba kopání latriny na táboře, kde rodiče pomáhají ..

Po revoluci je - paradoxně - poměr rodičů k oddílovým aktivitám horší. Určitě nečekáme bůhvíjaké díky, ale zase ubylo lidí, kteří vám poděkují, že jste se o jejich dítka staral celý měsíc, ubylo lidí, kteří jsou ochotni přiložit ruku k dílu. O některá děcka je třeba bojovat, aby je rodiče na akce vůbec pouštěli.

Mám tutéž zkušenost. Ale vytrvejme..! Působit na rodiče, to musí dělat lidé mladí a zároveň dost zralí, aby dovedli rodiče oslovit. Je to těžší ještě v tom, že po revoluci si mnozí myslí, že mohou všechno. Člověk občas zírá. V nejvyšších orgánech, v zastupitelských sborech, v institucích, o kterých právě dětem říkáme, že by si jich měly vážit ...

Na závěr dovolte tuhle otázku: Co přejete tomíkům?

Popřála bych jim , aby se práce dařila, aby v absolutním vzájemném respektu a porozumění pracovali vedle dalších organizací. Důležité je spojit všechny možné formy, které se opírají o dobré tradice. To je prostředek, jak udělat dětem hezký život i v současném složitém světě. Reflektujem navzájem svá specifika, nabídněme spolupráci těm druhým, diskutujme s nimi o věcech, které jsou věcmi společného zájmu. Jiná šance asi není.

Paní profesorko, děkuji za rozhovor.

S PhDr. Jaroslavou Peškovou rozmlouval na FF UK dne 15.ledna 1993 -ton-

Asociace TOM hledá sekretářku!

Tohle by měl být inzerát, ale jde spíš o zoufalé volání o pomoc. Málohlavý team, který spravuje záležitosti našeho spolku, vyřizuje zároveň početnou agendu, telefonuje, faxuje, píše na stroji etc. etc. Máme za to, že Asociace naléhavě potřebuje alespoň na tři dny v týdnu osobu, která by uměla psát na stroji (česky, pokud možno bez chyb), nebylo jí proti mysli se občas zúčastit rady A-TOM, která se většinou oproti plánu "protáhne", byla by s to se usmívat na všelijaké činitele, kteří s námi mají co do činění, urgovat nespolehlivé vedoucí (co posílají pozdě vyúčtování..) Těch činností by se našlo věru dosti. Pokud

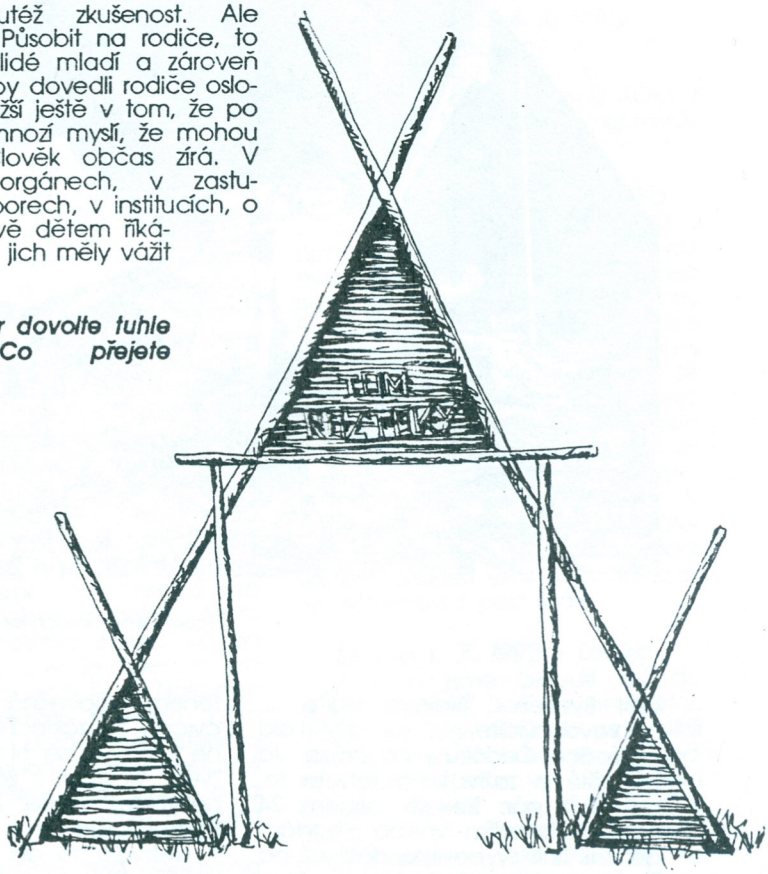

Táborová stavba: brána tábora TOM Roztoky, Klučanka 1988

někdo z vás máte chuť tuhle práci dělat, dejte o sobě vědět. Základní podmínka: mělo by jít o člověka z Prahy nebo nejbližšího okolí - vzhledem k výhledovému přesunu sídla Asociace TOM do hlavního města a vzhledem k tomu, že většina schůzek a jednání probíhá právě v Praze. Šlo by samosebou o sílu placenou.

(Tahle výzva se může vztahovat i na muže - proč nemít sekretáře?)

Z NAŠICH TÁBORŮ

COPAK JE TO ZA TÁBOR ?

Píše se sobota 15. srpna 1992, je krátce po poledni, na nádraží v Bystřici pod Hostýnem se schází několik dětí s batohy, kolem některých se ještě točí rodiče - poslední instrukce o slušném chování, kontrola svačin - však to znáte. Úderem první hodiny odpolední se dětí ujímají dva muži a jedna dívka v černých tričkách s vizitkou "REKREOLOGIE" - asi vedoucí tábora, ale proč ta vizitka ? Batohy dětem nakládají do připravených aut a provádí děti Bystřicí - "Nalevo vidíte ..., napravo vidíte ..." - styl ala průvodce Čedoku - no hrůza. Já být dítě a zažívat na táboře to, co těch pár, tak se během 24 hodin vzbouřím nebo podám demisi! Tihle v poklidu došli až na Tesák, co kilometr zastávka - "Jen at se neunavíte, vážení rekreanti!" - no to už přestává všechno, oni jim dokonce vykají. Na tesácké chatě všichni dostávají večeři - smažený sýr, tatarka, brambory, coca cola, puding - větší táborovou výkrmnu si ani neumím představit. A co po večeři, bude nějaká hra ? "Ale ne, vážení rekreanti, odpočívejte, běžte se projít, ale opatrně at se neunavíte !"

Když vám řeknu, že v neděli byl stejný program jako v sobotu, nebudete mi věřit - nuda, šeď. Každým okamžikem jsem čekal stávku za zlepšení táborového programu. Jen jídlo bylo stále perfektní, jako v nóbl restauraci, vždyť přece všechno zajišťuje REKREOLOGIE (zase to hrozné slovo).

Je noc z 16. na 17. srpna, ležím na posteli a přemýšlím, jak dlouho vydrží děcka, zvyklá na poněkud plnější program, tenhle děsík. Venku je tichá noc, měsíc zlověstně svítí - náhle se ozve někde venku čtyřnásobná detonace - nebo to byli myslivci?

A pak - pak silný hvizd v chatě, na chodbě zmatené pobíhání, nervózní hlasy, co to ? "Vstávejte, vstávejte ! Něco se stalo ! " Co, kde, kdo, proč ? Ve vzduchu cítím divný zápach. "Co se stalo ?" Zadním vchodem vbíhají dva úplně cizí muži v maskáčích, s plynovými maskami a megafonem, připomíná mi to branné cvičení ze základní školy, to snad ne ! Ozývá se hlas z megafonu: "Ve vlastním zájmu se co nejrychleji zbalte, zachovejte klid, shromažděte se v hlavní místnosti !" Netrvalo to ani deset minut a každý stojí u svého zbaleného batohu, hlavy svěšené. Připadá mi to jako scéna z akčního filmu, kterých jsou teď plná kina. Muži v maskáčích jsou prý z Civilní obrany a sdělují nám, že někde na Moravě došlo k havárii jakési vojenské továrny a že hrozí akutní nebezpečí zamoření právě této oblasti. Jediná možnost záchrany je okamžitá evakuace. Všichni vycházíme do noci a tmavým lesem se prodíráme na shromaždiště určené štábem.

Táboření nejmenších tomíků z Frýdku-Místku

Je nás asi dvacet, skoro dvě hodiny jdeme temným lesem, právě začíná svítat. Velitel rozdělal oheň a všichni si na něm opékáme kousek chleba a zapíjíme ho douškem vody, je potřeba šetřit, máme jí málo. Jaký to kontrast ke coca cole a kuřatům, která byla k večeři. Tohle už není rekreace, ale boj o přežití !

V poledne jsme došli do Vsetína. Štáb nás ubytoval v tělocvičně. Velitel přikazuje povinný odpočinek a koupání v zatím ještě nenakažené vodě místního koupaliště. Jsme rádi, protože kdo ví, kdy se nám podobná možnost ještě naskytne. Večer nástup a seznámení se situací. Dozvídáme se, že další den musíme dál na další místo. Jsme obeznámeni s trasou a jsou určení dva z našich řad jako předsunutá hlídka. To tam je vykání prvních dnů. Všichni, pokud chceme přežít, musíme se podřídit slovům velitele.

Právě jsme pátý den na pochodu. Kdybychom nevěděli, že utíkáme, bylo by to celkem pěkné putování. Po Vsetínu následovala přehrada Bystřička, Rožnov pod Radhoštěm, romantický večer na vrcholu Radhoště a teď jsme v Ostravici. Večer u ohně jsem zaslechl nepotvrzené zprávy z řad starších účastníků "tábora", že vlastně žádná katastrofa nebyla, že je to všechno připravené dopředu, že je to vlastně jen hra. Nevěřím tomu. Nevěřím, protože nechci.

Je krásná noc, spíme pod širým nebem se spoutou hvězd. Je to paráda, mnohé z děcek spí poprvé pod širákem. V noci začalo pršet, a tak musíme pod střechu. Ráno stále prší, proto velitel nařídil další přesun vlakem a autobusem. Cílovým stanovištěm je chata Barnoška, v nadmořské výšce téměř 1000 mm, na úbočí Velkého Travného, oddělená od civilizace dvouhodinovým pochodem.

Večer sedíme u táboráku, hrajeme hry jako někde na táboře, tak trochu začínám věřit ve veřejné tajemství o připravenosti uplynulých dnů. Další den nás čeká fůra práce. Abychom zde mohli žít, musíme proto něco udělat. Je třeba postavit týpí, aby mohli všichni pohodlně spát, zřídit saunu, nutnou to věc pro hygienu těla i duše. Pomalu se šourá den

za dnem, už jsme se naučili vychutnat mátovou saunu i litry potu, kterými se platí za výstup na vrchol Travný či Lysou, už dokážeme statečně odolat tíze batohu a večer u ohně k písničkám celkem pěkně pobrukovat. Už dokážeme vyhledat v lese soušku vhodnou na týpí a vplížit se do tábora tak, aby o tom nikdo nevěděl. O katastrofě moravské chemičky, která se prý stala před třinácti dny, jsme již neslyšeli. Náš velitel se změnil v obyčejného hlavního vedoucího.

Je poslední večer, sledujeme plameny posledního slavnostního ohně a přemýšlíme o tom krásném jednoduchém životě, který jsme tu začali vést. Velitel nám odtajňuje to, co už stejně všichni víme, že se vlastně nic nestalo, že ovzduší je normální, můžeme se v klidu zhluboka nadechnout. Voda není nakažená, klidně se můžeme koupat. Je to krásné, ale i závazné zjištění.

Už vím naprosto bezpečně, že předcházející dny byly jen dobře připravenou hrou a začínám chápat, o co v ní šlo. O poznání toho, co bychom mohli ztratit, o poznání krás přírody, kterých si nevážíme.

Ráno nasedáme na vlak a jedeme domů. Končí se putovní tábor rTOMu PAWNEE z Bystřice pod Hostýnem.

BOBEK, TOM PAWNEE

ZPRÁVA O JEDNÉ VÝPRAVĚ DO KROKONOŠ

Ve dnech 8.-23.8.92 jsme se s našimi složenými oddíly TOM Česká Lípa účastnili letní výpomoci v Krkonoších. Po dohodě s KRNAPem bylo naším úkolem vytrhávat bodláky po obou stranách cesty ze Zlatého návrší přes pramen Labe až ke státní hranici a podél cesty k Labské boudě. Když nám pracovnice KRNAPu paní Kociánová zadávala úkol - pro zajímavost, "naleziště" bodláků upřesnila s metrovým rozdílem - sdělila nám, že před dvěma léty ho odvezli nákl.autem. Považovali jsme to za nejlepší "krkonošský" vtip. Skutečnost byla ale taková, že výsledkem našeho snažení byla nakonec auta dvě. Přesto si ale myslím, že bodlák ve vysoké trávě dorůstá a bylo by nutné dělat na něj "nájezdy" co 14 dní. Po dobu celé akce jsme se též věnovali i turistice a celkem jsme dokázali nachodit 180 km, což považujeme za slušný výkon, zejména když nám volných dnů mnoho nezbývalo. Po celou dobu akce jsme byli středem pozornosti okolo jdoucích turistů, a to jak českých, tak i německých a polských. Jejich dotazy, co to trháme, zda-li to není léčivé atd. dokazovaly, jak málo lidé znají přírodu, vždyť to byl jen "obyčejný" bodlák. Při našich výletech jsme se byli podívat na Sněžce (ze Špindlerovky a zpět přes Luční boudu), přes Žalý až do Jílemnice, podívali se jak vypadá Vosecká bouda, Violík, Krakonošova vyhlídka, Petrovy boudy, Fučíkovy a Martinova bouda. Prohlédli jsme si ze všech stran i Labskou boudu, zavítali za huculi (koně) na Janovu horu a samozřejmě so Špindlerova mlýna, Vrchlabí a Jílemnice. Naším cílem byly též Dvoračky a prošli jsme Kotelní jámy. Z tohoto důvodu považujeme Staromísečnou boudu za velmi výhodnou k dosažení těchto míst a rádi bychom touto cestou poděkovali jak jejímu majiteli, tak i správcovým za trpělivost, kterou s námi měli.

Po celou dobu pobytu jsme se museli vzhledem k cenovým relacím vyhýbat stravování v restauracích a boudách, kde ceny jídla a pití dosahovaly pro nás nebetyčné výše. Poloviční porce jsme vzhledem k věkovému složení nemohli dětem dávat. Po dobu práce a na tur. trasách jsme se stravovali z vlastních zásob, vařili na lihových vařičích a snídaně a večeře si zhotovovali na chatě. Jedinou (o které víme) pro turisty s dětmi cenově výhodnou stravovnu jsme objevili ve Vrchlabí u soukromníků v Domově mládeže (p.Francová). Vřele všem doporučujeme. Samotné zásobování potravinami jak ve Vrchlabí, Labské, Špindlerově Mlýně i v Jílemnici nedělalo žádné problémy a cena byla u mnoha potravin nižší než u nás v České Lípě.

A nyní trochu našich poznatků. Když jsme začínali připravovat tuto akci, bylo nám jasné, že cena za tábor pro jednotlivce bude velká. Protože bylo naší snahou zajištění sponzora, napsali jsme mnoha firmám, které mají reklamu v televizi, nabízeli jsme se co živé reklamy jejich firem na jedné z nejrušnějších cest v Krkonoších, operovali jsme ekologií- nic platno. Nezájem. A tak je jednomu až líto, jaké dokáží na druhé straně sponzorovat i "voloviny". O pomoc jsme požádali i dnes velmi propagované hnutí Greenpeace, ale ani jsme jim nestáli za odpověď. Nabývám dojmu, že to jsou jen atraktivní štouralové za peníze tam, kde je televize pro jejich propagaci. Nakonec částečné snížení nákladů nám přinesla až dotace ministerstva školství na tábory, kterou dostávají všechny dětské organizace a o které jsme až do letoška vůbec nevěděli.

Práce s dětmi byla postavena na jejich samostatnosti. Bylo zajímavé pozorovat, jak dokáží sami pracovat, jak své "úseky" předávají a bylo vidět, jak již dnes se někteří dokáží k práci postavit a jak by to jiní nejraději nějak "obešli". Prostě bylo vidět, jak jsou doma vedeni. Ale jako celek byla dobrá parta a tábor proběhl bez úrazu.

Je zřejmé, že i dnes lze uspořádat úspěšnou výpomoc v KRNAPu a možná, že jsme jedním z mála oddílů TOM, které v těchto akcích stále pokračují. Možná, že tuto pomoc potřebují i jiné oblasti, ale ani o tom nevíme. Jsme stále ještě přesvědčeni o tom, že i v dnešní "hrabivé" době jsou, takovéto akce potřebné. Vždyt jen v Krkonoších tento bodlák roste i v jiných lokalitách, rozmnožují se stále i jiné plevelné rostliny (nepravý křen), přibývá vykotlaných cest (třeba na Sněžku), přibývají odpadky a též neukáznění turisté (Violík - pramen Labe), auta cizích značek na místech, kde snad nemají co dělat (Vosecká bouda)..., Přijměte tenhle článek jako výzvu i jiným oddílům mládeže na pomoc našim horám. My, pokud nás bude KRNAP potřebovat, pojedem znovu, i když ceny budou jistě vyšší a sponzory sehnat opět těžší.

Karel Jindra
vedoucí TOM 1014 "Smolaři", Česká Lípa

COMENIUS 92
(z prázdninové kroniky jednoho tábora)

Úryvky z deníků členů TOM z České Lípy, kteří se vloni opravdu něco nacestovali ...

Úterý 30. 6. 1992 - Lenka

Sraz byl v 18 hodin u DDM v Lípě. Začali jsme nakládat, ale bylo toho čím dál víc. Nakonec jsme do Karosy českolipské firmy Eurotrans všechno doslova nabouchali. Na vlek, upravený šikovnými kováři firmy Hakon, se místo lodí vešlo třicet jízdních kol. Čtyřicet osob usedlo na svá místa obložená spacáky a kdoví čím ještě. Ve 21 hodin jsme se rozjeli, ve 22 hodin přejeli hranice. V autobuse panovala dobrá nálada. Kolem třetí se řidič rozhodl spinkat. Někteří vzali spacáky a šli ho následovat pod širák.

Středa 1. 7. 1992 - Lenka

K ránu jsme bloudili asi do deseti. Vpředu Došek - navigátor. Trajekt ve Warnemünde jsme stihli akorát. Nalodili jsme se na loď King Frederik IX. a ve 12.11 hodin odrazili. Čekali nás dvě hodiny plavby. V autobuse bylo nedýchatelno, vystoupili jsme na palubu a dlouho okouzleně pozorovali moře. Někteří ulehli na palubu do žáru poledního slunce. My

VTIP HORSKé KOLO

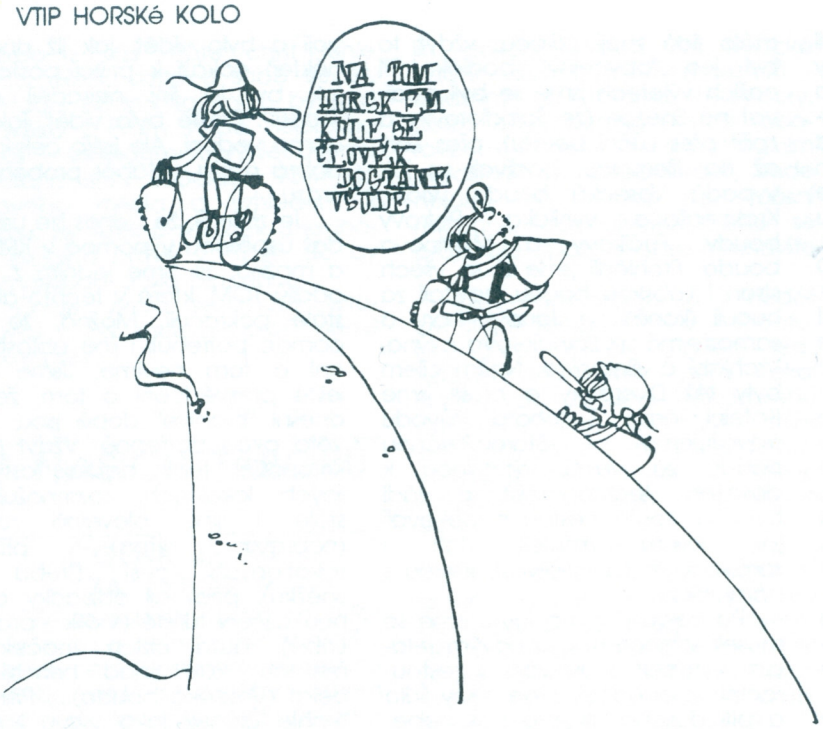

jsme s holkama objevily v podpalubí spoustu krámků a krásně čisté toalety. Před přistáním v Gedseru nás provázeli rackové, pozorovali jsme i velké růžové medůzy. Na hranicích jsme museli všichni vystoupit - pan celník nás pečlivě spočítal a dostali jsme do pasu razítko. Vyrazili jsme směrem na Kodaň. Rozhodli jsme se přenocovat u moře a u Orehovetu sháněli vhodný plácek. Domorodci většinou nebyli doma nebo přívětivě nechápali naše přání. Vědomi si toho, že tábořit volně lze až ve Švédsku, zaparkovali jsme na konci cesty u zálivu.

Mysleli jsme na koupání a bláhově i na plavání. Ale ... pobřeží bylo lemováno shnilou trávou a asi po 200 metrech byla plavcům voda stále po kolena, jinak úžasně teplá. V místě ležení se rozdávala žlutá trička od pana Kratochvíla z Kravař s modrým nápisem COMENIUS 90, která stihnul za dva dni potisknout pan Štukheil z Nového Boru. Po večeři většina rozhodla, že bude spát pod širákem, jen pan Landa tiše stavěl stan, aby se rychle uklidil a pohodlně vyspal. To netušil, že asi za hodinu bude všem v dešti a ve tmě pomáhat stavět stany.

Čtvrtek 2.7.1992 - Marek

Ranní hygiena se konala na odpočívadle u pumpy. Příjezd do Kodaně v 9.25. Navštívili jsme symbol Kodaně - sochu mořské víly, náměstí s několika čestnými strážemi po obvodu, krásný mramorový kostel Friderik Kirke, ohromné sousoší čtyřspřeží se spoustou vodotrysků, divadlo s korunou a množství soch jezdců, obhlíželi jsme i zábavný park Tivoli, ale jen z venčí. Po studeném obědě jsme vyrazili do přístavu Helsinborg a lodí Princesse Ania Marie se mezi 14.40-15.29 převezli do Švédska. V zálivu nás zaujal hamletovský zámek Kromborg. Zastávka na večeři se konala v Halmstadu. Moře bylo studené a samé šutry. Nocleh o padesát kilometrů dále na strništi soukromého pozemku u hodných Švédů. U soukromých pozemků nikde žádné ploty.

Pátek 3.7.1992 - Marek

Poprvé jízda na kole. Odjezd z Mogardu v 8.45 ve dvou skupinách. Prvních dvacet kilometrů nepříjemnaá šotolina. Oběd u krásného jezírka (samozřejmě koupání a opalovačka a v lese plno borůvek). Ve 14 hod odjezd až do Talberku. Ujeto za jeden den 105 kilometrů. Nocleh u chaty sportovců i s volejbalovým hřištěm. Baterii do kamery nám nechali nabít majitelé nedaleké chaty - on byl černoch. Dali nám i pitnou vodu a moc se zajímali o to, jak to u nás doma vypadá s politikou. Záviděli nám prezidenta Havla. V 19.30 hod odjezd autobusem na večerní prohlídku Jönkö pinku (Jeruzalém severu). Měl jsem kameru. Příjezd ve 22.30 hod. Mytí v jezírku plném leknínů.

NAŠE ODDÍLY

TULÁCI

Úlomky

(anatomie vsetínských...)

* Myslím si, že každý z členů Tuláků bere své členství v tomto seskupení jinak. Někdo má spoustu kamarádů a známých mimo a ti jsou mu přece jen bližší než Tuláci,proto se bude chovat jinak než ten,který má své nejlepší přátelé právě uprostřed Tuláků a tudíž mu na osudu této skupiny bude i jinak záležet.

* Během své činnosti jsme se pochopitelně v mnoha věcech změnili. Nezměnili jsme se ale v jednom - dovedeme odhlasovat,že jsme oddílem, ale už nedovedeme odvádět určité usilí adekvátní našemu rozhodnutí. Proč zase děláme "papírové" rozhodnutí ? Nepochybuji o tom,že mi to někdo "zdůvodní".

* Jako Tuláci nemáme klubovnu (dobrovolně jsme se jí vzdali) a zdá se, že nám to vůbec nevadí a je nám úplně jedno, že se za chvíli třeba nebudeme moci scházet ani v naší bývalé klubovně (bohužel naší vinou).

* Nelíbí se mi Sergejův přístup k "bossování". Přesněji řečeno jeho nespolehlivost při plnění závazků,které na sebe vzal. Dělá tím nedobré jméno Tulákům. Současná situace (v mezioddílových vztazích) možná není zapříčiněna jeho šéfováním (Tuláci doposud byli jakousi samozřejmou autoritou), ale raděj bych věřil, že je (protože pak je situace mnohem vážnější). Právě proto pokud se najde schopnější nástupce, budu asi hlasovat pro výměnu šéfa Tuláků. Nejde mi o hledání obětního beránka, hlasovat takto budu vždy, když bude šance na zlepšení něčeho na čem mi (kupodivu) záleží. Ale vůbec případnému novému bossovi nezávidím.

* Na chystající Pyžamový rej zve (a taky pořádá) organizační team složený na dvě výjimky (Pazi a Panikář) z Tuláků. Na pozvánce by tedy neměla být o Tulácích ani zmínka. Není to škoda? Jediné co Tulákům dělá stále dobré jméno jsou především tyto akce (Gamble, Podzimní bojovka, Silvestr). Když byl pořádán 13-ti hodinový fotbal, bylo skoro na všech informačních listech a zvadlech razítko Paniky,přestože organizaci nezajišťovali jenom Panikáři.

/Dazul/

Myšlenky a úvahy

1.Daruješ-li člověku rybu, nakrmíš ho na den. Naučíš-li ho lovit, nakrmíš ho na celý život.

2.Děláš-li si nové přátele, nezapomínej na ty staré.

3.Jsou dvě věci,kdy poznáte charakter člověka.Když jde nahoru, nebo když padá hluboko dolů.

TOMÍK

4.Člověk není nikdy sám. Vždycky jsou s ním alespoň mikrobi.

5.Naše závist trvá vždy déle, než štěstí těch, kterým závidíme.

6.Žádný cíl nestojí tak vysoko, aby ospravedlňoval nedůstojné prostředky k jeho dosažení.

Tulácký - Růžový život

Nápad padl na tulácké výpravě 7.- 8.března,kde jsme si vůbec užili spoustu srandy. Bavili jsme se převážně na Pecův účet (protože tam Peca nebyl - víte, kdo to začal ?).

Růžový život pro nás odborně zpracoval RNDr.J.H. Ten, kdo za 4 měsíce získá nejvíc růžových okének se stane Růžovým panterem a může nosit přezdívku inspektor Closeau až do dalšího hodnocení.

1. Vyspání do růžova
2. Vytočil jsem - dnes se mi podařilo někoho vytočit
3. Šajse - dnes jsem byl donucen okolnostmi zaklít slovem šajse
4. Přišel jsem pozdě - podařilo se mi dnes přijít někde pozdě (nelze vyplnit zároveň s okénkem č.2 !)
5. Vystřelil jsem si z Indiána / někoho z kmeňa (nebo jiného rudého)
6. Erotický zážitek

Letos poprvé
jsem viděl minisukni dne .....
jsem měl špičku dne .....
jsem poprvé spadl ze skály dne .....
jsem havaroval dne ..... na (v) .....
jsem se udělal na vodě dne .....
jsem platil pokutu dne ..... za .....

HON NA ŠIROKKA

Stalo se to v pátek 23. října večer nad temnými uličkami Stínadel našeho městečka. (Mimochodem do té doby jsem nevěděl, že nějaká Stínadla u nás existují, ale od onoho pátku v to už věřím.) Nočním klidem ponurého chladného města se rozlehl zlověstný Širokkův smích: "Ježka nikdy nikdo nedostanetéééé ! " A pak jsem ho i uviděl. Byl tak normálně veliký, místo obličeje měl bílou masku a přes záda divný plášť s kapucí. Proběhl kolem mě, jeho kanada rozstříkla podzimní kaluž a už byl pryč. Za ním se hnalo asi deset dětí. To jsou Vontové - poznal jsem je podle žlutých špendlíků, které měli všichni na bundách. Právě takhle jsem si představoval některé pasáže z knih pana Foglara. Jupiii - viděl jsem živého Širokka!

Rychle se vracím do klubovny TOMu PAWNEE, tam mají štáb pořadatelé hry "Hon na Širokka". Se mnou přibíhá do klubovny i jeden Vont - šťastný majitel ježka v kleci - přináší tím bodíky pro svou ulici (družstvo) do celkového hodnocení. Takových "ulic" je ve Stínadlech šest a každá má pět až sedm členů. Jejich hlavním úkolem v 90-ti minutové hře je získat co nejvíce obrázků "ježka v kleci" od pověstného Širokka. Kromě dětí z TOMu Pawnee se hry účastní i spřátelený dětský oddíl tábornické unie.

Vařím pro hráče čaj a pozoruji průběh hry tak, jak se jeví ve vyhodnocovací tabulce "operátora hry" Geka. Je zřejmé, že statní běžci, kteří představují Širokky (je jich totiž víc a ježků mají několik) jsou postupem času stále unavenější, protože počet jejich polapení stoupá. Devatenáctá hodina, kdy hra končí, bude pro ně pravděpodobně vysvobozením.

Tik-tak .... 90 minut uběhlo a hra končí. Klubovna se zaplňuje znavenými hráči a neméně znavenými Širokky. Mezi tím, co se vyhodnocuje hra, dostávají všichni její účastníci čaj. Bohužel vítězí přátelé z tábornické unie - krásná putovní vlaječka z kůže zdobená třásněmi mění majitele - ale jen na rok. V 93 bude vítězství určitě Pawňáků - "těšte se, vy plantážníci !"

Všichni vycházíme z klubovny a jdeme noční ulicí k hranicím Stínadel, tam se zastavujeme a naposled v tomto roce voláme "Ahóóój Širokko". Na hřbitovní zdi se objevuje postava s bílou maskou na obličeji, pokyne nám rukou a mizí v temné noci - i Širokko je slušně vychovaný a přišel se rozloučit.

BOBEK TOM PAWNEE, Bystřice p/H

PS: Tímto se všem civilistům, kteří potkali Širokka a trochu se ho lekli, omlouváme. Pevně věříme ve Váš dospělácký nadhled plný pochopení.

CUSALÍNO - NOVÁ INSPIRACE ČI PŘÍLIŠ VELKÉ SOUSTO (Dick)

Jak jste se již všichni jistě dozvěděli, podařilo se Tulákům to, co byl možná jejich dávný sen (alespoň některých) a to získat vlastní chalupu a to nám chalupu snad nejvíce oblíbenou - Cusalíno. I když vlastně nebude de facto naše, ale Ústřední rady TOM v Praze, určité kruhy u Tuláků i mimo ně se už pokusí postarat o to, abychom byli prakticky majitelé.

Já vím, je to opojné, krásné. Máme chalupu. Ale brzy přijde vystřízlivění. Taková chalupa, to chce spoustu práce a zařizování. A teď uvažme, Tuláci, co v nás je. Na oddílový život a pomoc oddílům jsme moc staří, dle toho se nemůžeme hodnotit, společně se taky moc nescházíme, to nevadí, každý máme spousty jiné práce. Ale teď by se mohlo skutečně ukázat, jak na tom jsme, kdo je schopen a ochoten a kdo zvedl ruku : "ano, jsem pro, abychom chalupu vzali". Mnozí řeknou, já jsem na té schůzce tehdy nebyl, já nehlasoval. Ale u Tuláků by mělo platit, všichni za jednoho, jeden za všechny a když byla nadpoloviční většina pro (Sergej, Lubor, Dazul, Dick, Kady, Chrust, Sam), tak holt už do toho musíme jít. Teď už za nás budou mluvit činy. Nikdo nemůže říct "to byly objektivní příčiny". Podařilo se nám zajistit vše, co pro chalupu potřebujeme (peníze, nadšení z řad Unie, podporu Ústřední rady TOM v Praze).

Neberte prosím předchozí řádky jako provokaci ode mne. Chtěl jsem jimi pouze vyburcovat nás všechny k tomu, abychom opět našli společná smysl naší činnosti. Myslím si, že stojí za to.

Milí Tuláci,
nevím, jak se "určité kruhy" postarají, aby chalupa byla de facto vaše. Vím jen, že rada TOM s povděkem kvitovala vaši aktivitu stran chalupy, která bude - přirozeně že pod vaším správcováním - sloužit VŠEM tomíkům z ČR, kteří o ni budou mít zájem a včas se ozvou. Při její údržbě držím palce.

(ton)

ZNÁM POUZE DVĚ KRÁSNÉ VĚCI VE VESMÍRU : HVĚZDNATÉ NEBE NAD NAŠIMI HLAVAMI A POCIT POVINNOSTI V NAŠICH SRDCÍCH.

I.KANT

KONCEPCE CUSALÍNA

- myslím tím, abychom si především ujasnili, jak má být chalupa využívána. To znamená především pro kolik lidí ji upravit, protože podle toho by se měly odvíjet všechny další úpravy. Měli bychom přihlížet k tomu, že na ranč nebudeme jezdit jenom my a když zde bude návštěva z Prahy, nebude zde asi jen na víkend, ale bude zde chtít pobývat třeba týdem. Je snad jasné každému, že chalupa, která dříve sloužila pro občasné víkendové pobyty pětičlenné rodiny, bude jinak vnitřně uspořádaná, než chalupa, kterou bude (byť nepravidelně) využívat dvaadva-

RANČ CUSALÍNO (Kopretina) Levný nocleh pro naše oddíly v romantické přírodě nad Vsetínem

cetičlenný oddíl na zimní prázdniny.

Měli bychom při plánování úprav předem vědět především, pro kolik lidí má být vnitřní zařízení připravováno. Můj osobní názor na onu "kapacitu" Cusalína je - 25 lidí. Ve větším množství sem zřejmě žádný oddíl asi nepřijede na déle než na víkend. A když se tady sejde v sobotu náhodou 40 lidí, určitě tu jednu noc přežijí i ve stísněnějších podmínkách.

DAZUL

MŮJ SEN O TULÁCÍCH (Dick)

Včera v noci se mi zdál sen. Krásný sen. O nás, o Tulácích. Odehrávalo se to vše v období Tuláckého výročí.

Sergej se Samem právě dokončili velkou společenskou hru pro Tuláky, se kterou se představili poprvé na vánoce roku 1991. Ano, píše se rok 1999, Tuláci jsou kluci v nejlepších letech, mají 20.výročí činnosti. Činnost vzkvétá. Týden před výročím organizuje poslední brigádu na Ranči Cusalíno Lubor a Sergej. Dobrovolně se na ni přihlásil dívčí oddíl z Prahy Amazonky pod vedením referentky TOM Jany, rozené Maškové, zvané též K7. Děvčata se vyhecovala k maximálním výkonům a chalupa teď opět září novotou.

Bratři Pazinové, kteří jsou již 7 let řádnými členy Tuláků, mají v ekonomickém pronájmu záchodek (mladší z bratrů) a kuchyň (starší z bratrů) na Ranči Cusalíno. O jejich sehraném tandemu K-Z (kuchyň - záchod) jdou po Československu, které vzniklo 28.10.1998 sloučením České a Slovenské republiky, legendy.

Dazul se svými třemi dětmi, což je již docela slušný základ pro oddílovou družinu, organizuje se svou ženou Irčou manželskou tuláckou poradnu, která si získává čím dál tím větší popularitu.

Míla po úspěšné kariéře v oblasti financí se opět vrátil k oddílové činnosti a svými oddílovými etapovými hrami zcela zastínil Miloše Zapletala a jeho encyklopedie her.

Chrůst se šťastně oženil a podařilo se mu vybavit Ranč Cusalíno zbrusu novým nábytkem, který získal z nadbytečných dílů v prodejně, jejímž je nyní šéfem. Peca - Indián organizuje populární komerční pobytové zájezdy pro všechny věkové kategorie do indiánské vesnice, kterou vystavěl na fotbalovém hřišti v Janové, a koupil si opět nové horské kolo.

Pihovi se podařilo sestavit z Tuláků fotbalový tým v sálové kopané, který svou hrou přivádí Valašské rowdies do extáze a bezvědomí.

Lešek a Dick organizují v severozápadních neobydlených oblastech Sibíře již třetí úspěšný tábor oddílů Lvíčata a Lišáci v duchu povídek Jacka Londona a Miloše Zapletala.

Sam se svou firmou KAPS právě ukončil reklamní průnik tuláckých firem DIP a VOWECO na americký trh.

Kady, úderná pěst Tuláků, se proslavil tím, že se zatím ničím neproslavil.

Boss Sergej, bývalý důlní inženýr, dnes ředitel Moravských elektro- technických závodů (MEZ), organizuje pro zájemce z řad Tuláků nefalšovaný tajný závod - Gamble, tentokrát přes evropský kontinet na motocyklech zn. Harley-Davidson.

Lubor, reprezentativní typ Tuláků, založil tuláckou cestovní kancelář ČEDOTUK (Československá dopravní tulácká kancelář) a byl opět jednomyslně aklamací zvolen prezidentem Oddílové Unie, která přijala letos jubilejní 50 oddíl do svých řad.

ANO, BYL TO KRÁSNÝ SEN. SEN O NÁS, O TULÁCÍCH.

KDYŽ SE SNÁŠÍ NOC
Když se snáší noc,
když slunce zapadá,
tajemná je moc
a zvláštní nálada.

Ptáci zpívají poslední písně své
a stromy usínají.
V tu dobu se srdce mé
nad tou krásou tají.

Hvězdami poseté je nebe,
v té teplé letní noci krásné,
hvězdy a měsíc vedle sebe
na obloze tak modře jasné.

Otevřeným oknem mi vstoupila do pokoje
a vnesla sem vůni svou,
tma plná života i nepokoje
a rozestřela se nade mnou.

Vzduch, jež prosycen je vůní květů,
pod jehož dotykem vše živé usíná,
teď vstoupil sem a je tu,
člověk nic jiného nevnímá.

Noční vánek si pohrává s větvemi stromů
a stromy šumí, šumí a šumí.
Směle se prohání nad střechami domů
i ptáky uspat umí.

Nad krajem zavládne klid vznešený,
zhasínaje i světla domů
a všechno živé na Zemi
spí v tuto krásnou noční dobu.

Jen občas do ticha zaštěká pes,
když probuzen je ze svého snění,
jen občas do ticha zašumí les,
když vítr s vánkem si místo mění.

Helena Jahodářová
TOM Nezmaři, Hradec Králové

✉ Z dopisů ✉

Palkovice dne 3.ledna 1993

Vážení přátelé!

Přečetl jsem si oběžník o problémech Asociace a přípravě na "potlach". Protože náš oddíl není členem Asociace (nestačili bychom platit tolik příspěvků: TJ-KČT-Junák) a patřím již k věkově starším ved., srazu se nezúčastním. Přesto bych se rád k některým problémům vyjádřil.

Předně v činnosti pokračujeme nepřetržitě od r. 1968. Činnost se nám doposud dařila ke spokojenosti všech. Vždy jsme se snažili být co nejméně závislí. Během doby jsme si pořídili různé potřeby (stany, buzoly, stopky, lasa atd.). Materiální stránka je pro nás vedlejší. Sehnat další stan k táboření není problém - vždy někdo nějaký vlastní. Problémy vidím jinde:

1. Doprava. Přesuny do výchozích míst pochodů dnes nesmírně zatěžují pokladnu. Zde nutno jednat s ČSD i ČSAD. Hoši 15-18 let slevu nemají a většinou jsou bez příjmů.

2. Problémem se stává ubytování ve vzdálenějších místech. Jeden rok tábořime ve stanech v okolí, ale druhým rokem jsme chodívali do jiného kraje. Jelikož se hodně přesouváme, nevozíme s sebou stany ani spací pytle. Spávali jsme v chatkách, ubyt. zařízení, domovech příp. i v ubytovacích hostincích a pod.). Nocležné bylo poměrně levné. Nyní, se levné ubytování jen těžce zajišťuje. Řešením by snad bylo ubytování ve školách. Jen by bylo třeba seznam takových škol poslat s předstihem, ne až před prázdninami.

3. Třetím problémem je nájemné. Zatím nic neplatíme, scházíme se v klubovně místní tělocvičny. Bude-li však provozovatel - obecní úřad - požadovat nájemné, pak nevím, z čeho to uhradíme.

Na tyto tři položky bychom potřebovali nějakou podporu. A nejen my. Kam se obrátit?

Podotýkám, že si finančně přilepšujeme prodejem léč. rostlin, sběrem papíru a železa a pod. Přitom sběrna je u nás jen jednou do roka. O placenou brigádu nemají závody zájem.

Přeji v novém roce hodně zdaru a úspěšné lednové jednání.

Zdraví Plaček Jindřich
JP-Šíp
Jindřich Plaček
739 41 Palkovice č. 510
okres Frýdek-Místek

Táborové trestání - TOM Frýdek-Místek

ZPRÁVY Z ODDÍLŮ

(prozatím tuhle rubriku plníme několika zprávičkami od lidí, se kterými jsme v kontaktu. Časem snad bude pestřejší - záleží na vás.)

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Tomíci v Úštěku uspořádali tradiční novoroční výstup na vrch Ronov. Padesátka nadšenců vyrazila za krásného počasí k bitvě o zříceninu, opékání buřtíků a netradičnímu poslechu novoročního poselství pánů Klause a Uhdeho - v přírodě.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Roztocký TOM "vytáhl" do terénu téměř šest stovek pochodníků, starých i mladých. Stalo se tak druhou lednovou sobotu, 9. I. 1993 na pochodu Tříkrálová Okoř. Pětadvacátý ročník se nesl ve znamení skvělého počasí,d obré nálady a koláčů, které rozdávali tři králové v cíli, roztockém zámečku.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

V Orlové - Lutyni proběhl zimní turnaj tábornických všestranností. Pořádala okresní stanice mladých turistů o víkendu 16.ledna 1993.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Jana Mašková byla na samém počátku nového roku poněkud otřesena. Záhy se ale zotavila a chystá se s elánem sobě vlastním přestěhovat všechny kanceláře klubu z Kozího náměstí na Strahov.

O KROK ...DÁLE

(ze života oddílu tomíků z Frýdku-Místku)

Náš oddíl Krok má již patnáctiletou tradici. Za tu dobu už mnohokrát podnikl výpravu na chatu "PROTĚŽ" v blízkosti řeky Morávky. Odehrávaly se zde noční hry, boje družin - každá výprava měla poněkud jiný nádech. Při poslední akci (27. - 30.10.) jsem se rozhodl, že celá výprava vyvrcholí slavnostním piknikem při svíčkách. Podmínkou účasti na tomto podniku bylo dobévé a společenské oblečení a příspěvek ve formě nějaké dobré speciality. Musím přiznat, že

tentokrát mě všichni naši členové velmi mile překvapili.

Kolem 17. hodiny byl vydán pokyn k převlečení. Když vstoupili všichni do připravené klubovny, oněměl jsem úžasem. Objevil se zde generál z dob Rakousko-Uherska, za ním kráčely slečny a paní ze 30. let, umělecké hvězdy - chvíli jsem opravdu byli v jiném století. Atmosféru dokreslil bohatě prostřený stůl a svíčky. Najednou si každý začal říkat různými exotickými či proslulými jmény. Vše vyvrcholilo ohňostrojem, který se setkal s obrovským úspěchem.

Tahle akce není pro naši činnost charakteristická, ale povedla se, takže si ji za rok určitě zopakujeme Stojí to za to.

Martin Rigler, Frýdek Místek

KNIHA ZNOVU OBJEVENÁ

Nedávno jsem "uváděl do funkce" vedoucího oddílu jednoho ze svých mladších kolegů. Dálo se tak na vánoční nadílce, schůzce slavnostní a výjimečné nejen rozdávanými dárky ...

Přemýšlel jsem, co bych zmíněnému vedoucímu při té příležitosti věnoval - do čela třicítky prcků se člověk nestaví každý den a v sedmnácti je třeba k tomu mít notný kus odvahy. Napadla mě kniha, která mě oslovila už skoro před deseti lety - Svojsíkovy Základy junáctví. V předloňském roce ji vydala Junácká edice v nakladatelství MERKUR. V Praze nebyla v knihkupectví příliš k vidění, možná se knihkupci obávali vysoké ceny (někde se prodávala i za 250 Kčs).

V kůži vázané Základy patří ke klasickým dílům této specifické literatury. Snad nepochybím, napíšu-li, že nahlédnout do nich by občas naškodilo ani našim vedoucím.

Svojsík byl - bez přehánění - výjimečným mužem své doby. Základy to plně dotvrzují: neuvěřitelně široký záběr knihy, dělené do šesti částí, od vývoje skautingu a života v přírodě vůbec, přes ideovou motivaci junáků zahraničními i tuzemskými vzory, praktické návody ke klubovní a výletní činnosti, orientaci, pozorování, stopování, základy táboření v přírodě, pravidla zdravovědy, první pomoci, až po chování mladých lidí ve společnosti, vystupování na veřejnosti ...

Výmluvné je, že Svojsík získal pro spolupráci na své knize takové veličiny, jakými byli profesor Drtina, V. Klofáč, K. Kramář, dr. J. Thomayer, významní reformní pedagogové Fr. Čáda a F.V. Krejčí, Josef Holeček, pro ilustraci titulní stránky dokonce Mikoláše Alše.

Z knihy na nás dýchne historie: nejen infinitivy končícími na -ti a dnes už překonanými názory zdravovědnými, ale i korektností, pro nás mnohdy patetickými apely na čest a svědomí každého hocha či dívky, předkládanými vzory.

Historik se asi pousměje promluvě pozdějšího ministerského předsedy pana Kramáře, který velikými slovy vyzývá k obrození Rakouska, dokladuje při tom, že bez nás, Čechů to v říši nebude klapat:

Musíme Vídni ukázati, že to bez nás nejde, a že je to v nejvlastnějším prospěchu státu, aby také Čechové měli účast na jeho řízení. Toho pak nejspíše dojdeme, budou-li nucenu míti úctu k našemu vědění, k naší kulturní a hospodářské síle, k naší práci a vytrvalosti, a k našem schopnostem, zúčastniti se na vedení státních záležitostí. (...) A tu zrovna náš český demokratismus s jeho nezlomnou vírou ve vítězství práva a spravedlnosti, s jeho poctivou vůlí dát stejné právo a svobodu všem, může býti spoluvedoucím v jobrození starého Rakouska, které se tolik nahřešilo proti národům neněmeckým, v Rakousko nové, spravedlivé ku všm svým národům, v Rakousko takové, o kterém Palacký řekl, že by se muselo utvořiti, kdyby ho nebylo.

Citace v mnohém poučná, nemyslíte? Ale zpět k tomu, co může Základy učinit čtivé a přitažlivé i pro nás, vedoucí tomíků.

Celý IV. oddíl páté části je věnován hrám, mnohým z nás dobře známým. Najdete tu originální popis "sítnovky" i Kimovy hry, spoustu her a zábav do klubovny i do přírody. Nezajímavé nejsou ani návody k výuce signalizace, stopování, milovníci map mohou uvítat dnes už kuriozní značky na rakouských turistických mapách.

Při přípravě letního tábora můžete porovnat, jak dalece vám vycházejí majitelé louky či lesa vstříci dnes a jak tomu bylo v časech, kdy pan profesor Svojsík své dílo tvořil .

Od prvního vydání knížky v Českém lidovém knihkupectví Josefa Springera uplynulo už víc než osmdesát let. Mám za to, že zakladatel skautingu odkázal své stěžejní dílo nejen svým přímým následovníkům, vedoucím junáckých oddílů, ale všem, kdo s dětmi a mladými lidmi pracují v tábornickém či zálesáckém duchu, s láskou k přírodě a ke společnosti slušných lidí.

(-ton-)

Turistické závody mládeže - kralupští "chrti"

REDAKČNÍ PROHLÁŠENÍ

Toto číslo vzniklo narychlo, uprostřed horečných příprav na sněm. Odrazilo se to na jeho obsahové i grafické podobě. Umíme udělat časopis čtivější, graficky náročnější. Věříme, že s vaší podporou se nám to podaří. Prosíme, zasílejte nám jakékoliv příspěvky na adresu redakce. U fotografií záleží na ostrosti, preferujeme větší fotky s detailními záběry, případně negativy. Foto může být čb i barevné. Jsme schopni přetisknout i úryvky kronik, comixové seriály (autentické, nikoliv převzaté z jiných časopisů). Rádi otiskneme vaše povídky, úvahy, vzpomínky na zážitky z výprav, z táborů... Své místo mají v tomíku i odborné práce.

UZÁVĚRKA PRO BŘEZNOVÉ ČÍSLO: 25.2.1993

TOMÍK
čtvrtletník pro potřebu turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM spolu s radou mládeže KČT.
Adresa redakce: T.Novotný, Jeronýmova 1019, 252 63 Roztoky.
Toto číslo do tisku připravili: Tomáš Novotný, Pavel Cyrani - JVP-Soft.
Kreslené vtipy Antonín Michalík.
Všechny příspěvky jsou přetiskovány bez nároku na honorář.
Číslo I, vychází v nákladu 600 ks na konci ledna 1993.

Tisk: KAVKA Roztoky